

STUDIA PEDAGOGICZNE

PEDAGOGICAL STUDIES
Social, educational and art problems

VOLUME 24

Studia Pedagogiczne

Problemy społeczne,
edukacyjne i artystyczne

TOM 24

Wydawnictwo
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
Kielce

2014

RADA NAUKOWA / EDITORIAL BOARD

Jean Baratgin (Francja), Małgorzata Bielecka (UJK), Amy Cutter-Mackenzie (Australia), Wanda Drózka (UJK), Wiesław Jamrożek (UAM), Marek Konopczyński (Pedagogium), Sławomir Koziej (UJK), Dariusz Kubinowski (UMCS), Deniz Kurtoğlu Eken (Turcja), Stefan M. Kwiatkowski (APS), Bożena Matyjas (UJK), Jerzy Mądrawski (UJK), Jerzy Prokop (Czechy), Andrzej Radzewicz-Winnicki (UZ), Alina Rynio (KUL), Barbara Smolińska-Theiss (APS), Adriana Wiegerová (Słowacja)

KOLEGIUM REDAKCYJNE / EDITORIAL COMMITTEE

Redaktor naczelny – Bożena Matyjas

Członkowie redakcji – Paulina Forma (sekretarz),
Małgorzata Bielecka, Wanda Drózka, Ewa Parkita,
Anna Stawecka, Małgorzata Wolska-Długosz
(redaktorzy tematyczni),
Agnieszka Szplit, Paul Siayor, Anna Wileczek (redaktorzy językowi),
Darya Filatova (redaktor statystyczny)

RECENZENCI / REVIEWERS

Jean-Jacques Ducret (Szwajcaria), Joanna Głodkowska (APS), Frank Jamet (Francja), Klaus-Ove Kahrmann (Niemcy), Roman Leppert (UKW), Joanna Michalak (UŁ), Charles El-Nouty (Francja), Rosa Maria Oliveira (Portugalia), Soledad Quero Castellano (Hiszpania), Rosa María Baños Rivera (Hiszpania), Elżbieta Rosińska (AMuz. Gdańsk), Bogusław Śliwerski (APS), Maciej Tanaś (APS), Mirosława Wawrzak-Chodaczek (UWroc.)

Adres redakcji / Editorial Correspondence

25-029 Kielce, ul. Krakowska 11
tel.: 48 41 349 67 25; fax: 48 41 349 67 26
e-mail: studia.pedagogiczne@ujk.pl, paulina.forma@ujk.edu.pl

Projekt okładki – Marzena Buksińska

Formatowanie komputerowe – Marzena Buksińska

„Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne” są kontynuacją „Kieleckich Studiów Psychologicznych” (1986), „Kieleckich Studiów Pedagogicznych i Psychologicznych” (1989), „Studiów Pedagogicznych Akademii Świętokrzyskiej” (2003), „Studiów Pedagogicznych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego” (2008)

Copyright © by Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2014

Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego

25-369 Kielce, ul. Żeromskiego 5

tel.: 48 41 349 72 65

fax: 48 41 349 72 69

<http://www.ujk.edu.pl/wyd>

e-mail: wyd@ujk.edu.pl

SPIS TREŚCI

Contents	7
ARTYKUŁY I ROZPRAWY	
KS. MARIUSZ SZTABA, Źródło i przyczyny współczesnego, wielopostaciowego kryzysu społecznego	11
DANUTA KRZEŚNIAK-FIRLEJ, WALDEMAR FIRLEJ, Komisja Edukacji Narodowej (1773–1794) – w 240. rocznicę utworzenia KEN	39
IZABELA JAROS, ANNA WILECZEK, Digital words... Harnessing technology to develop literacy skills in early education of children (on the example of the Polish language)	67
WERONA KRÓL-GIERAT, Zadania i kompetencje nauczyciela języka obcego w kształceniu integracyjnym: model sylwetki idealnej w ujęciu SPE-dydaktyczno-pedeutologicznym	77
ANNA HAJDUKIEWICZ, Therapy model of supporting social performance of children with developmental deficiencies	91
ANA KAMINSKA, Ewaluacja jako element organizacji uczącej się	101
MACIEJ KOŁODZIEJSKI, Nauczyciel jako refleksyjny i krytyczny badacz w perspektywie procesów autoewaluacyjnych	115
WANDA DRÓŻKA, Rola nauczyciela w procesie inkluzji społecznej. Wyzwania, szanse, bariery	133
JUSTYNA DOBROŁOWICZ, Dyskurs militarny o szkole. Polska edukacja na łamach opiniotwórczych tygodników	157
RENATA WOJCIECHOWSKA, Bobomigi wykładowe. Analiza procesu komunikacji podczas wykładu	175
JOANNA GJORGIEVSKA, Macedoński system edukacyjny – struktura i kluczowe obszary zmian	189
ALINA SBRUIEVA, Transformation of the Academic Culture of European University in the Context of the Risk Society	215
BADANIA I KOMUNIKATY	
RENATA MISZCZUK, Młodzież niedostosowana społecznie na świętokrzyskim rynku pracy	231
MAŁGORZATA WOLSKA-DŁUGOSZ, Bezrobocie absolwentów szkół wyższych i sposoby ich aktywizacji zawodowej na przykładzie Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach	245

PRZEMYSŁAWA NOWAK, EDYTA HIŃCZA, Wykorzystanie idei coachingu kariery w doradztwie zawodowym	271
ARKADIUSZ URBANEK, Disturbed relations with adults as a key factor in socially harmful behaviours. On the basis of current criminals' experiences	287
KATARZYNA POTACZAŁA-PERZ, MONIKA WOJTKOWIAK, Między poradnictwem a mediacją w aspekcie działalności schronisk dla nieletnich	309
MAŁGORZATA PRZYBYSZ-ZAREMBA, PAULINA JAKUBOWICZ, Style nauczania oraz sposoby przyswajania wiedzy szkolnej przez uczniów klas początkowych – ustalenia i propozycje	325
ALICJA LEIX, ADRIANA WIEGEROVA, Język angielski w przedszkolach: dylematy psychologiczne i pedagogiczne	345
FRANK JAMET, JEAN BARATGIN, DARYA FILATOVA, Global warming and the rise of the sea level: a study of intellectual development in preadolescents and adolescents from 11 to 15 years old	357
JOANNA LEEK, An ounce of prevention is worth a pound of cure. Reducing Early School Leaving in Slovakia	377
JAN KALENDA, DAVID SURÝ, How much internship? Requirements for specific vocational learning in the Czech Republic	387
ILONA KOČVAROVÁ, JANA MAJERČÍKOVÁ, Oczekiwanie studentów od opiekuna pracy dyplomowej w warunkach czeskiego uniwersytetu	401
ELENA KOZLOVA, Структурные составляющие инновационной культуры будущего педагога	421
PAWEŁ TRZOS, Od poznawania do rozumienia muzyki. O społeczno- -edukacyjnych aspektach badań rozwoju audiacyjnego dziecka	441
EWA PARKITA, Muzyczne upodobania współczesnej młodzieży	459
RECENZJE, SPRAWOZDANIA I OPINIE	
Joanna Łukasiewicz-Wieleba, Alicja Baum: <i>Rodzicielskie sposoby rozpoznawania i rozwijania zainteresowań i zdolności</i> , Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2013 – JAN GIZA	477
Recenzja opracowania pt. <i>Afirmacja czy kontestacja? Dylemat społeczeństwa kapitalistycznego w kryzysie</i> , red. Zbigniew Galor, Radomir Miński, Piotr Sałustowicz, Societas Pars Mundi Publishing, Bielefeld, Warszawa 2014, ss. 353 – PAULINA FORMA	485
Sprawozdanie z konferencji „Wyzwania rynku edukacyjnego wobec rynku pracy. Wymiary lokalne, regionalne i ponadregionalne” (9–10.10.2014, Wrocław) – MICHAŁ DOBROŁOWICZ	489
Wokół problemów zagrożonego człowieczeństwa – DR KATARZYNA BIAŁOBRZESKA, DR CEZARY KURKOWSKI	493

CONTENTS

ARTICLES & ESSAYS

KS. MARIUSZ SZTABA, The source and causes of contemporary, polymorphous social crisis	11
DANUTA KRZEŚNIAK-FIRLEJ, WALDEMAR FIRLEJ, National Education Commission (1773–1794) – the 240 anniversary of the creation KEN	39
IZABELA JAROS, ANNA WILECZEK, Cyfrowe słowa... Wykorzystanie technologii w rozwijaniu kompetencji językowych dzieci na etapie wczesnoszkolnym (na przykładzie języka polskiego)	67
WERONA KRÓL-GIERAT, Foreign language teacher's tasks and competences in inclusive education – the ideal profile from a SEN-didactic-pedeutological perspective	77
ANNA HAJDUKIEWICZ, Model terapii wspomagającej funkcjonowanie dziecka z deficytami rozwojowymi w środowisku wychowawczym	91
ANA KAMINSKA, Evaluation as part of a learning organization	101
MACIEJ KOŁODZIEJSKI, Teacher as a thoughtful and critical investigator in the auto-evaluation processes perspective	115
WANDA DRÓŻKA, The teacher's role in the process of social inclusion. Challenges, opportunities, barriers	133
JUSTYNA DOBROŁOWICZ, A military discourse about school. Polish education in a column for polish opinion – forming weeklies	157
RENATA WOJCIECHOWSKA, Lecture's baby signs. Analysis of the communication process during a lecture	175
JOANNA GJORGIEVSKA, The Macedonian Educational System – the Structure and Key Areas of Intervention	189
ALINA SBRUIEVA, Transformacja kultury akademickiej uniwersytetu europejskiego w kontekście społeczeństwa ryzyka	215

RESEARCHES & STATEMENTS

RENATA MISZCZUK, Socially maladjusted youth in the świętokrzyskie labour market	231
MAŁGORZATA WOLSKA-DŁUGOSZ, Unemployment of high school graduates and ways of professional activity for example the District Labor Office ...	245

PRZEMYSŁAWA NOWAK, EDYTA HIŃCZA, The use of the idea of coaching career in guidance	271
ARKADIUSZ URBANEK, Zaburzone relacje z dorosłymi jako kluczowy czynnik społecznie szkodliwych zachowań. Na podstawie doświadczeń przestępców	287
KATARZYNA POTACZAŁA-PERZ, MONIKA WOJTKOWIAK, Between counseling and mediation in the subject of activity of the youth hostels ...	309
MAŁGORZATA PRZYBYSZ-ZAREMBA, PAULINA JAKUBOWICZ, Teaching styles and ways of acquiring the school knowledge by pupils of the first classes – establishments and propositions	325
ALICJA LEIX, ADRIANA WIEGEROVA, Teaching English as a foreign language in kindergartens – psychological and pedagogical dilemmas	345
FRANK JAMET, JEAN BARATGIN, DARYA FILATOVA, Globalne ocieplenie i zmienność poziomu morza: badanie poziomu rozwoju intelektualnego preadolescentów i adolescentów w wieku 11–15 lat	357
JOANNA LEEK, Lepiej zapobiegać niż leczyć. Zapobieganie przedwczesnemu opuszczaniu obowiązku nauki na Słowacji	377
JAN KALENDA, DAVID SURÝ, Ile stażu? Specyficzne wymogi kształcenia zawodowego w Czechach	387
ILONA KOČVAROVÁ, JANA MAJERČÍKOVÁ, Expectations of students from diploma thesis supervisor in conditions of the Czech university	401
ELENA KOZLOVA, Strukturalne elementy kultury innowacyjnej przyszłego nauczyciela	421
PAWEŁ TRZOS, From cognition to understanding the music. About social and educational aspects of the research on audiative development of the child	441
EWA PARKITA, Musical Preferences of Contemporary Youth	459
REVIEWS, REPORTS & OPINIONS	
Parental ways to recognize and develop their interests and abilities – JAN GIZA	477
Affirmation or contestation? The dilemma of capitalist society in crisis) Z. Galor, R. Miński, P. Sałustowicz (ed.), Bielefeld 2014 – PAULINA FORMA	485
„Challenges of the education market to the labor market. the dimensions of local, regional and supra-regional” (9–10.10.2014, Wrocław) – a report from the conference – MICHAŁ DOBROŁOWICZ	489
Around the problems of endangered humanity – a conference report – DR KATARZYNA BIAŁOBRZESKA, DR CEZARY KURKOWSKI	493